

Zabrze, 03.11.2014 r.

Notatka ze spotkania

Seminarium Polskiej Izby Ekologii w zakresie gospodarki odpadami

„Ocena aktualnie wprowadzanych i planowanych zmian formalno-prawnych dotyczących gospodarki odpadami”

W poniedziałek, 3-go listopada w siedzibie Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla odbyło się seminarium Polskiej Izby Ekologii, którego tematem była „Ocena aktualnie wprowadzanych i planowanych zmian formalno-prawnych dotyczących gospodarki odpadami”.

Zgromadzonych gości powitał Dyrektor Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla Aleksander Sobolewski. W swojej prezentacji przedstawił zakres działalności IChPW. Dyrektor Sobolewski zaproponował powołanie Ogólnokrajowej Sieci Laboratoriów, której celem działalności będzie utrzymanie wysokiej biegłości laboratoriów w zakresie oceny właściwości energetycznych stałych paliw wtórnych (SRF), zapewnienie jednolitego systemu badań wymienionych paliw oraz bieżące implementacje w tych laboratoriach nowo opracowanych i wdrażanych norm krajowych i europejskich (PN i EN).

Następną prezentację przedstawił dr inż. Ryszard Wasielewski (IChPW), który omówił zmiany prawne w Ustawie o odpadach oraz zakaz składowania odpadów palnych po 1 stycznia 2016 r. W trakcie prezentacji została przytoczona nowa definicja spalarni odpadów. Dr inż. Wasielewski omówił art. 163 Ustawy o odpadach, do którego został dodany ust. 2a, zadając przy tym zgromadzonym pytanie, czy zgadzają się z jego interpretacją treści artykułu. Zgodnie z nią instalacje do pirolizy i zgazowania odpadów, w których powstające gazy zostaną oczyszczone w takim stopniu, że nie będą powodować emisji większych niż w wyniku spalania gazu ziemnego, nie będą podlegały przepisom jak spalarnie odpadów. Kolejnym punktem prezentacji było omówienie zakazu składowania odpadów komunalnych. Dyrektor Sobolewski zabrał głos, chcąc podzielić się z gośćmi swoim poglądem, że nie jesteśmy w stanie spełnić zapisów rozporządzenia w sprawie kryteriów oraz procedur składowania odpadów na składowisku odpadów danego typu.

Udział w dyskusji rozpoczął dr inż. Jurand Bień z Politechniki Częstochowskiej, który objaśnił propozycję wprowadzenia PRIPOK-ów, czyli ponadregionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych będących wyłącznie spalarniami odpadów. Intencją i celem wprowadzenia takich zmian jest troska o zapewnienie strumienia odpadów do budowanych obecnie w Polsce kilku spalarni odpadów.

Pani dr Lidia Sieja z Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, zgodziła się z dr inż. Bieniem, że powinny powstać ponadregionalne instalacje przetwarzania

odpadów. Dodatkowo poinformowała zgromadzonych, że 60% strumienia wejściowego do RIPOK-ów trafia na składowiska, oraz że zdolność przerobowa wybudowanych dotychczas instalacji MBP wynosi około 8 mln ton odpadów na rok. Podzieliła się również ze słuchaczami swoją opinią, że w Polsce jest wystarczająca ilość instalacji do selektywnej zbiórki odpadów. Brakuje tylko instalacji termicznego przekształcania odpadów.

Kolejne wystąpienie miał Pan Bogdan Pasko (Główny Specjalista) z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, w którym omówił Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014. W trakcie prezentacji przytoczył stanowisko Urzędu Marszałkowskiego, że osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania nie będzie możliwe bez rozwoju selektywnej zbiórki odpadów jak najbliżej miejsca ich powstawania. Pan Pasko przekonywał, że Urząd Marszałkowski ma świadomość, że osiągnięcie celów w zakresie ograniczenia ilości odpadów organicznych kierowanych do składowania, wymaga poza rozwijaniem selektywnej zbiórki tych odpadów dalszego rozwoju metod biologicznych oraz wdrożenia termicznego przekształcania odpadów, jako elementu uzupełniającego kompleksowy system zagospodarowania odpadów komunalnych.

Następnie głos zabrał Pan Jan Kozubek (pracownik referatu ds. planowania i sprawozdawczości oraz polityki ekologicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego), który podzielił się z uczestnikami spotkania problemami Urzędu Marszałkowskiego z gminami i kłopotem z ich sprawozdawczością za poprzedni okres regionalnego planu gospodarki odpadami. Zaznaczył, że praktycznie każda z gmin przygotowała stosowne sprawozdanie na czas, ale nie chciał oceniać jakości merytorycznej dostarczonych dokumentów.

Kolejną osobą, która zabrała głos był Pan Krzysztof Tyrała (Ekspert PIE, ROT Recykling) mówiąc, że 20 lat temu próbował wdrożyć w Polsce technologię do pirolizy odpadów komunalnych wraz z firmą amerykańską. Ze względu na fakt, że nie było w Polsce wcześniej podobnej technologii, nie zezwolono mu na budowę. Dlatego wyraził nadzieję, że polskie prawo cały czas się będzie zmieniało. Zgodził się również ze zdaniem Ryszarda Wasielewskiego, że instalacji pirolizy nie powinno się klasyfikować jako spalarni odpadów.

Następną osobą biorącą udział w dyskusji był Pan Piotr Bordszewski (Prezes Zarządu SITA Starol Sp. z o.o. Chorzów). Podzielił się opinią, że według niego inwestycje, które są zaproponowane w regionalnym planie gospodarki odpadami są nieodpowiednie. Zaznaczył, że na terenie województwa śląskiego powinna powstać spalarnia odpadów komunalnych, jednak ze względu na koszty inwestycyjne wątpi, że kiedykolwiek zostanie zbudowana. Dodatkowo zaznaczył, że krajowi producenci

są gotowi do produkcji paliwa alternatywnego. Pochwalił się, że prowadzona przez niego firma podpisała kontrakt z firmą Vattenfall na dostarczenie 100 tys. ton SRF.

Następnie dr Lidia Sieja zadała pytanie Panu Kozubkowi, czy nie obawia się, że będzie zbyt wiele inwestorów zainteresowanych wpisaniem ich inwestycji do przyszłego regionalnego planu gospodarki odpadami.

Pan Jan Kozubek w pierwszej kolejności odpowiedział Panu Bordoszewskiemu, że w jego odczuciu inwestycje wpisane do regionalnego planu gospodarki odpadami nie są nietrafione. Uspokoił również obawy dr Sieji stwierdzając, że zainteresowanie inwestorów regionalnym planem gospodarki odpadami, co prawda jest duże, jednak RPGO jest podzielony na kilka sektorów. W przypadku sektora gospodarki odpadami komunalnymi takich problemów nie będzie. W jego opinii omawiany sektor jest niedofinansowany.

Pani dr inż. Łucja Fukas-Płonka z Politechniki Śląskiej zaproponowała, aby przeprowadzić inwentaryzację komór fermentacyjnych na oczyszczalniach ścieków. Jej zdaniem zdolność przerobowa obecnych instalacje nie jest w pełni wykorzystana. Dzięki inwentaryzacji będzie możliwe wykorzystanie fermentorów do kofermentacji osadów ściekowych, np. z odpadami kuchennymi.

Dyrektor Aleksander Sobolewski podsumował seminarium stwierdzeniem, że jedyną szansą na powstanie spalarni odpadów w Polsce jest inwestycja biznesowa dużego koncernu energetycznego. W przeciwnym razie istnieje duże prawdopodobieństwo, że koszty inwestycji zostaną przeszacowane.

W ostatniej przedstawionej prezentacji dr Łukasz Smędowski (Kierownik Laboratorium Paliw i Węgla Aktywnych IChPW) omówił ocenę możliwości powołania sieci nadzorowanych laboratoriów do badań właściwości odpadów wytwarzanych w RIPOK. Na samym początku omówił zakres działalności sieci LABIOMEN, przybliżył skąd wziął się pomysł na powołanie takiej grupy. Wymienił zalety wstąpienia do Sieci Laboratoriów takie jak: szkolenia personelu laboratoriów, audyty w laboratoriach uczestników sieci, w ramach którego następuje ocena laboratorium pod kątem poprawnego stosowania procedur badawczych, przekazanych uczestnikom w ramach umowy. W ramach działalności sieci organizowane są również badania międzylaboratoryjne, w których uczestnictwo jest wykazaniem kompetencji technicznych laboratorium, w myśl normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005 oraz „Polityki dotyczącej uczestnictwa w badaniach biegłości”. Dr Smędowski wyjaśnił dlaczego tak ważne są analizy paliwa alternatywnego. Zaznaczył, że w Polsce nie ma organizatora badań biegłości w zakresie odpadów, oraz że typowe średnie instalacje SRF w Polsce nie mają własnych laboratoriów. Przedstawił możliwości, które może zaproponować prowadzone przez niego Laboratorium Paliw i Węgla Aktywnych od wielu lat specjalizujące się w badaniach m.in. odpadów i stałych paliw wtórnych. Większość z oferowany badań objętych jest zakresem akredytacji (AB 081). W jego opinii w obecnej sytuacji powołanie sieci laboratoriów

nadzorowanych, w zakresie badań odpadów i stałych paliw wtórnych, jest w pełni uzasadnione.

Ostatnią osobą biorącą udział w dyskusji była Pani Aleksandra Burczyk (Z-ca Prezesa Zarządu - Dyrektor ds. Technicznych Centralnego Laboratorium Pomiarowo - Badawczego), wyraziła nadzieję, że Polskie Centrum Akredytacji wyjdzie naprzeciw potrzebom laboratoriów akredytowanych i ustali jednolite podejście do akredytacji metod badania odpadów.

Na koniec spotkania został powołany stały zespół ekspertów, który będzie konsultował i opiniował sprawy związane z gospodarką odpadami. Siedzibą zespołu będzie Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze. Na przewodniczącego grupy został wybrany Dyrektor Aleksander Sobolewski. Zostało również zapowiedziane pierwsze spotkanie merytoryczne na początku stycznia 2015 r.

Następnie przybyli do Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla goście mieli możliwość zwiedzenia laboratoriów i instalacji badawczych zlokalizowanych na terenie Instytutu.